

Pletarska in lončarska šola 2019/20

Javni zavod Rokodelski center Ribnica

Vodja projekta šol in avtorica besedila: Katja Žagar

Avtorica postavitve in grafične podobe: Barbara Koblar

Fotografije: Katja Žagar, Tina Zajc Zver

Ribnica, junij 2020

Pletarsko in lončarsko šolo, ki sta potekali od oktobra 2019 in letos zaradi prekinitve (epidemija koronavirus) vse do konca junija 2020, smo v Rokodelskem centru Ribnica izvajali že deveto leto. Obe šoli izvajamo v treh letnikih, kjer slušatelji skozi učni proces spoznavajo različne materiale in postopke pletenja ter oblikovanja gline. Po treh letih si slušatelji obeh šol pridobijo že toliko znanja, da so sposobni snovati in oblikovati nove izdelke.

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica

www.rokodelskicenter-ribnica.si

T: 01 836 11 04

E: info@rokodelskicenter-ribnica.si

■ PLETARSKA ŠOLA 2019/2020

Namen pletarske šole ni samo naučiti slušatelje različnih postopkov pletenja, ampak tudi, kako poiskati primeren material v naravi (leska, vrba, liče), kako le-tega pravilno skladiščiti in obdelati s pomočjo orodij ter splesti vse do končnega izdelka.

Pletarji se skozi celotno šolanje srečujejo z različnimi materiali in postopki pletenja.

Na začetku 1. letnika pletarske šole so udeleženci poslušali teoretično predavanje **Janka Marinča** o pletarstvu, seznanili jih je tudi z orodjem in postopki pletenja. Zatem so pod njegovim mentorstvom in mentorstvom **Franca Žuka** v gozdu nabirali leskove palice, sledilo je izdelovanje viter. Ko so naredili dovolj viter, so začeli s pletenjem **košare**. Pod mentorstvom pletarke **Danice Benčina** je sledila obdelava vrbovih šib in pletenje različnih izdelkov: **mala košarica, pladenj, pehar in cekar**. Žal nam je letos epidemija koronavirusa prekrižala načrte, saj smo morali ravno v času, ko bi morali iti na teren nabirati vrbovo šibje, prekiniti z izvajanjem šole. Konec maja smo z delom v delavnici nadaljevali, žal pa je bilo že prepozno za nabiranje vrbe.

Tudi slušatelji 2. letnika pletarske šole so se na začetku podali v gozd po leskove palice in pod vodstvom mentorja **Vilijema Bitorajca** začeli z izdelovanjem leskovičnih viter, ki so jih nato uporabili za pletenje okrogle košare - **cajne**. Sledila je nadgradnja pletenja iz vrbovega šibja, s katerim so pod mentorstvom **Danice Benčina** spletli tradicionalno ribniško košaro – **holandarico**. Poleg tega so se naučili tudi, kako narediti **opleteno steklenico** in košaro s **pletenim dnom**. Nato so pod mentorstvom **Franca Žuka** z leskovimi vitrami spletli večji **koš za drva**. Na koncu so se srečali še z novim materialom, koruznim ličjem, ki so ga pod mentorstvom **Aleše Čampa** spletli v **predpražnik**.

3. letnika pletarske šole žal zaradi premajhnega vpisa v tem šolskem letu nismo izvajali.

Posamezne module v 2. letniku smo razpisali tudi kot tečaje za udeležence, ki so pri nas osvojili vsaj osnovna znanja obdelovanja do ločenega materiala, razen pri pletenju iz koruznega ličja, kjer predznanje ni bilo potrebno, tako so se nekateri odločili samo za udeležbo na posameznem tečaju.

■ LONČARSKA ŠOLA 2019/2020

Lončarsko šolo smo v tem šolskem letu izvajali v dveh letnikih: 2. in 3. letnik, kar pomeni, da so slušatelji večinoma delali samo na vretenu.

V 2. letniku (začetno vreteno) so se slušatelji pod vodstvom mentorja **Janeza Bojca** na začetku učili centriranja gline na lončarskem vretenu. Ko je bilo centriranje osvojeno, so začeli z učenjem oblikovanja valja v višino, širino, raven valj, stožec, bučka ter ob tem naredili nekaj tradicionalnih izdelkov, **skleda, majolka in latvica**. Naučili so se tudi izdelati tradicionalno **ribniško piščal**. Poleg oblikovanja so se naučili tudi vse svoje izdelke po glazirati.

3. letnik je potekal pod mentorstvom lončarja **Janeza Pogorelca**. Na začetku so morali slušatelji obnoviti znanje centriranja gline, potem pa jih je čakala zahtevna naloga, saj so morali zvrtni **6 enakih skodelic z ročaji, 6 enakih krožničkov in vrč (tridelno posodo)**. Ko so vse to osvojili in naredili, so pod mentorstvom industrijskega oblikovalca **Janeza Mesariča** razvijali ideje za glinena **svetila**.

■ MALA ŠOLA LONČARSTVA 2019/2020

Prav tako je tudi Mala šola lončarstva, program, ki je namenjen otrokom, potekala od oktobra do konca aprila oz. do konca junija z vmesno epidemiološko prekinitvijo. Pod mentorstvom **Saše Miklič** so otroci spoznavali različne tehnike ročnega oblikovanja gline in njene okrasitve. Učili so se pravilno gnesti gline in ročno oblikovati skodelice s tehniko pinchinga (ščipanjem). Valjali so kepe gline v plošče in jo dodelovali na kalupu iz katerega so nastali pladnji, vase in reliefne plošče. Mešali so belo in rdečo gline in ustvarjali obarvane posodice. Srečali so se z engoba barvami, ki so jih na različne načine (s čopičem, odtiskovanjem, brizganjem) nanašali na izdelke. Izdelke pa so se naučili pripraviti tudi za žganje in jih zložiti v lončarsko peč.